

Kapitel 12 og 13 er siden 1952 alene ændret på enkelte punkter.

Ved lov nr. 143 af 29. april 1955 om gennemførelse af overenskomst om retsstillingen for NATO-styrker mv. skete der en udvidelse af anvendelsesområdet for nogle af bestemmelserne i kapitel 12 og 13, således at det eksempelvis også blev strafbart at videregive visse hemmeligheder vedrørende fremmede militære styrker, der befinder sig på dansk statsområde. Lovteknisk skete ændringen ved, at den nævnte lov henviser til de relevante bestemmelser i straffeloven. Der henvises til Folketingstidende 1954-55, tillæg A, sp. 1687-1689.

Ved lov nr. 268 af 26. juni 1975 ændredes nogle formuleringer i bestemmelserne om forbrydelser vedrørende de øverste statsorganer som følge af indførelsen af etkammerssystemet i 1953. Der henvises til Folketingstidende 1974-75, tillæg A, sp. 1605-1656.

Ved lov nr. 228 af 6. juni 1985 skærpedes straffen for overtrædelser af bestemmelser eller forbud givet til gennemførelse af statens forpligtelser som medlem af De Forenede Nationer. Der henvises til Folketingstidende 1984-85, tillæg A, sp. 2335-2338.

2.2.1.1.2. De forbrydelser, som er indeholdt i *kapitel 12*, kan karakteriseres som handlinger, der angriber eller truer statens *ydre sikkerhed*. Bestemmelserne i §§ 98-101 vedrører situationer, hvor der ikke nødvendigvis aktuelt er tale om krig eller lignende, men hvor handlingerne tager sigte på at skade statens eksistens eller bestemmelsesfrihed. § 98 vedrører handlinger, som sigter mod helt eller delvist at fratage staten eller dele heraf suveræniteten. Den omfatter ikke alene en egentlig indlemmelse i en anden stat, men også den situation, at den danske stat gøres afhængig af en fremmed stat som f.eks. protektorat. Forbrydelser, der består i overtrædelse af denne bestemmelse, betegnes som højforræderi. Handlinger, der sigter mod at påføre den danske stat eller allierede krig mv., er omfattet af *straffelovens* § 99. Strafferammen i både § 98 og § 99 er fængsel indtil på livstid. Offentlige udtalelser, der tilskynder til fjendtlige forholdsregler eller fremmed indblanding samt offentlige udtalelser, der fremkalder fare for fremmed magt indblanding i den danske stats anliggender er kriminaliseret i § 100. Endelig kriminaliseres i *straffelovens* § 101 handlinger, der sigter til at hjælpe fjenden i krigstilfælde eller lignende på det tidspunkt, hvor en krig mv. ikke er startet – den såkaldte 5.-kolonnevirksomhed.

Bestemmelserne i *straffelovens* §§ 102-105 vedrører handlinger, som foretages under krig, besættelse eller truende udsigt dertil. § 102 kriminaliserer den såkaldte 5.-kolonnevirksomhed under krig eller besæt-

telse. Misligholdelse af en kontrakt, der vedrører den danske stat, under krig eller besættelse eller under truende udsigt dertil, straffes efter § 103. § 103 omfatter også handlinger, som på anden måde modvirker krigsforanstaltninger. Det utilbørlige, erhvervsmæssige samarbejde med fjenden – det såkaldte værnemageri – er kriminaliseret i § 104. Bestemmelsen omfatter de tilfælde, hvor de pågældende har udvist vilje til ved samarbejde med besættelsesmagten at skaffe sig selv økonomisk fordel uden hensyntagen til de retningslinier, som danske myndigheder har fastlagt herfor. Udnyttelse af samarbejde med besættelsesmagten med andet end erhvervsmæssigt formål er kriminaliseret i § 105. § 105 supplerer endvidere bestemmelsen i § 99 ved at kriminalisere de handlinger under en besættelsessituation, som sigter til at krænke bestemmelsesfriheden hos underordnede myndigheder, herunder kommunale myndigheder, ved fremmede magthaveres hjælp.

Handlinger, som generelt er skadelige i forhold til statens sikkerhed eller selvstændighed, er omfattet af bestemmelserne i §§ 106-110 b. § 106 omfatter det såkaldte diplomatiske landsforræderi, og anvendelsen af bestemmelsen er ikke betinget af, at den pågældende har søgt at opnå en fordel, eller at handlingen eller undladelsen har haft skadelige følger. §§ 107-108 vedrører spionage. § 107 omfatter den groveste efterretningsvirksomhed vendt mod Danmark, mens § 108 omfatter al strafbar efterretningsvirksomhed, som ikke er omfattet af § 107. § 109 kriminaliserer en kvalificeret krænkelse af tavshedspligt i offentlig tjeneste og hverv, når krænkelsen vedrører statens sikkerhed mv. § 110 vedrører bl.a. en særlig form for dokumentfalsk, der også omfatter forfalskning mv. af andre genstande af betydning for statens sikkerhed. I § 110 a er kriminaliseret en række handlinger, hvis udførelse kunne indvirke på statens interesser, f.eks. fotografering af militære anlæg. Endelig er i § 110 b kriminaliseret medvirken til krænkelse af den danske stats neutralitet, dvs. folkeretsstridige handlinger.

Bestemmelserne i §§ 110 c-110 e vedrører primært beskyttelsen af Danmarks forhold til andre nationer mv. § 110 c kriminaliserer overtrædelser af bestemmelser udstedt i henhold til lov til værn for statens forsvars- eller neutralitetsforanstaltninger eller til gennemførelse af statens forpligtelser som medlem af FN. Efter § 110 d forhøjes straffen med indtil det halve, når legemskrænkelser, frihedskrænkelser eller freds- og æreskrænkelser er foretaget mod fremmede stats- overhoveder eller lederen af en fremmed diplomatisk mission, herunder eksempelvis ledende repræsentanter for FN. Endelig kriminaliserer § 110 e den offent-